

Türk Kamu Yönetimi Disiplinine İlişkin Genel Bir Değerlendirme: Amme İdaresi Dergisi Üzerine Bir İnceleme

A General Evaluation of Turkish Public Administration Discipline: An Investigation on the Journal of Public Administration

Evren DİNÇER*

ORCID ID: 0000-0001-5614-7085

Nazmi KÜÇÜKYAĞCI†

ORCID ID: 0000-0002-9100-1150

Makale Geliş Tarihi / Received : 02.04.2018

Makale Kabul Tarihi / Accepted : 27.06.2019

Öz

Türkiye’de idareye yönelik teorik ve pratik yaklaşımların dönüşümünü incelerken eldeki en elverişli araçlar süreli yayınlardır. TODAİE yayını olan Amme İdaresi Dergisi, Türk kamu yönetiminin gelişmesine önemli katkılarda bulunmuş ve yayınlanmaya başladığı 1968’den bu yana büyük ölçüde sürekliliğini koruyabilmiş nadir yayınlardan biridir. Amme İdaresi Dergisi, yayınlanmaya başladığı tarihten bu yana Türk kamu yönetimi disiplininin durumunu, özelliklerini ve sorunlarını yansıtmaktadır. Bu çalışma ile 1990’lı yıllardan 2018 yılına kadar geçen dönemde Amme İdaresi Dergisi üzerinden bir inceleme yapılmakta, genelde yönetim biliminin özelde ise Türk kamu yönetim disiplininin durumu, gelişmesi, sorunları hakkında genelleme ve değerlendirmeler ortaya konulmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Yönetim, Kamu Yönetimi, Yönetim Bilimi, Amme İdaresi Dergisi

Abstract

The journals are the most available resources to investigate the transformation of theoretical and practical approaches to the public administration in Turkey. Journal of Public Administration, which is published by Public Administration Institute for Turkey and Middle East (PAITME), has greatly contributed to the development of this field in Turkey and has been a rare publication that is published almost continuously since 1968. Since its first publication, Journal of Public Administration has demonstrated the concepts, the features, and the challenges of the study of public administration discipline in Turkey. This paper aims to reveal the current situation, development, and problems of the Turkish public administration discipline in particular and the administrative science in general by analyzing the articles in Journal of Public Administration between 1990 and 2018.

Keywords: Administration, Public Administration, Administrative Science, Journal of Public Administration

Giriş

Bu araştırmada, Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü (TODAİE) tarafından 1968’den bu yana sürekli olarak yayınlanan ve Türk yönetim bilimine önemli katkılarda bulunan Amme İdaresi Dergisi’nde 1990-2018 yayınlanan makalelerin konu ve yazar bazlı yönlerden incelenmesine çalışılmaktadır. Süreli yayınların benzer biçimlerde incelenmeleri diğer ülkelerde ve disiplinlerde sıkça görülmektedir. Bu tür çalışmaların bir bölümü, akademik

*Aksaray Belediye Başkanı, Ankara Üniversitesi İnsan Kaynakları Yönetimi ABD Doktora Öğrencisi, evrendincer68@gmail.com

†Cumhurbaşkanlığı İletişim Uzmanı, Ankara Üniversitesi Yönetim Bilimi ABD Doktora Öğrencisi, nazmi.kucukyagci@iletisim.gov.tr

E-ISSN: 2651-4036 / © 2017-2019 Journal of Management and Labour. This is an open access article.

Önerilen Atıf Biçimi / Recommended Citation: Dinçer, E. ve Küçükyavaş, N. (2019). Türk Kamu Yönetimi Disiplinine İlişkin Genel Bir Değerlendirme: Amme İdaresi Dergisi Üzerine Bir İnceleme. *Yönetim ve Çalışma Dergisi*. 3(1) 80-100.

kurumları bilimsel dergilere katkıları açısından, diğer bir bölümü seçilmiş dergilerde yayınlanan makaleleri ilgili disiplinin gelişimine katkıları açısından incelemektedir.

Bu araştırmada 1990-2018 yılları arasında Amme İdaresi Dergisi'nde yayınlanan toplam 811 makale, ele aldığı konular ve yazarları açısından incelenmiştir. Çalışma özünde Amme İdaresi Dergisi'nin yirmi beş yıllık temel çerçevesini betimleyici bir nitelikte ortaya koymakta; aynı zamanda sınırlı da olsa Türk yönetim bilimi hakkında da bazı değerlendirmelere imkân vermektedir. Bu çalışmanın bulgularından hareketle, genelde yönetim biliminin özelde ise Türk kamu yönetim disiplininin durumu-gelişmesi-sorunları hakkında genelleme, değerlendirme ve yorumlamalarda bulunulacaktır. Nitekim Public Administration Review'da geçmiş yıllarda bu türden çalışmalar yapılmış ve Amerikan kamu yönetimi disiplini hakkında değerlendirmeler gerçekleştirilmiştir (Goodall, J. Barry ve M. B. Westing, 1972; Henry, Burch, 1974; Jones, Doss, 1977; Bowman, Hajjar, 1978; Perry, Kraemer, 1986). Nitekim Türk kamu yönetimi disiplini açısından bu türden çalışmalar geçmişte yapılmıştır (Berkman, 1995; Üsdiken, 1998; Somel, 2009). Geçmişte yapılan benzer nitelikte çalışmalarda olduğu gibi bu çalışmanın da Türkiye'de yönetim biliminde önemli bir yayın olarak kabul edilen Amme İdaresi Dergisi'nin, Türk Yönetim Biliminin ve kamu yönetiminin özelliklerini, durumunu ve sorununu yansıtmaları olasıdır.

1.Neden Amme İdaresi Dergisi?

Amme İdaresi Dergisi, dünyada kurulan ilk kamu enstitüleri arasında yer alan TODAİE tarafından yayınlanan bir dergidir. TODAİE Türkiye'de kamu yönetimi/yönetim bilimi disiplininin gelişiminde önemli bir yere sahiptir. Nitekim BM ve ABD Dışişleri Bakanlığı'na bağlı olan Uluslararası Kalkınma Ajansı tarafından kurulan (Arık, 1964: 12) Enstitü'nün Türkiye'de kamu yönetimi alanında Anglo-Amerikan yönetim anlayışının tanınmasına ve bu anlayışın zamanla daha da benimsenmesine hizmet ettiği ileri sürülmektedir (Güler, 1994: 9, Cigeroğlu ve Özgür, 2011: 279). Ayrıca Enstitü'nün kamu yönetimi alanında kamu görevlilerine eğitim vermesinin yanında bu eğitim programlarında yönetimin hukuki boyutuyla birlikte sosyo-psikolojik yönlerini de ele alan konulara yer vermesi sebebiyle kamu yönetiminin zengin bir içerik ve düzeye sahip olmasında etkili olmuştur (Ömürgömüşen, 2004, 131-132.).

TODAİE tarafından 09/07/2018 tarihine kadar toplamda beş dergi yayınlanmaktaydı(TODAİE, 2018):

- Amme İdaresi Dergisi,
- Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi,
- İnsan Hakları Yıllığı,
- Turkish Yearbook of Human Rights
- Turkish Public Administration Annual.

Amme İdaresi Dergisi, kamu yönetimi/yönetim bilimleri alanındaki makaleleri kabul etmektedir. 1968 yılından itibaren yayın hayatına başlayan dergi, mart-haziran-eylül-aralık olmak üzere yılda dört kez yayımlanmaktadır. Kamu yönetimi alanında yayımlanan bu dergi, tarihi bir geçmişe ve kimliğe sahiptir. Bu yönüyle derginin, Türk kamu yönetiminin kendine has özellikleri ile sorunlarını yansıttığı söylenebilir. Nitekim AİD'in 1990'lı yıllara kadar olan ilk yirmi cildi için benzer nitelikte bir çalışma A. Ümit Berkman tarafından yapılmıştır (Berkman, 1987: 19-42). Ancak AİD'in sonraki sayıları için benzer bir çalışma bugüne kadar yapılmamıştır. Dolayısıyla, -Berkman'ın çalışmasına benzer şekilde- genelde yönetim biliminin özelde ise Türk kamu yönetim disiplininin durumu-gelişmesi-sorunları hakkında genelleme, değerlendirme ve yorumlamalarda bulunulması amacıyla AİD seçilmiştir. Bu kapsamda AİD'in 1990 yılından günümüze kadar yayınlanmış yirmi beş sayısında yer alan makaleler analiz edilmiştir.

2.Araştırma Yöntemi

1990 – 2018 yıllarında AİD'in 23/1'den 51/1(dâhil) sayısına kadar 109 sayıda toplam 811 makale yayınlanmıştır. Bu makalelerden elde edilen tüm veriler Microsoft Excel programında tablo olarak hazırlanmış ve bu veriler üzerinden karşılaştırmalı tablo ve grafikler oluşturulmuştur. 811 makale konuları itibariyle önce “yönetim” ve “yönetim dışı” olarak sınıflandırılmıştır. “Yönetim dışı” makaleler şu başlıklar altında toplanmıştır:

1. Toplumbilimi

(Örnek: İsmail DOĞAN, “Bir Alt Kültür Olarak Ankara Yüksel Caddesi Gençliği”, AİD, Sayı:27/1.)

2. Siyaset bilimi

(Örnek: H. Emre Bağce, “Küreselleşme, Devlet ve Demokrasi”, AİD, Sayı:32/4.)

3. Hukuk (yönetim hukuku dâhil)

(Örnek: Taner AYANOĞLU, “İdare Hukuku Çerçevesinde `Devlet Bakanlığı` Uygulaması”, AİD, Sayı:38/4.)

4. Ekonomi

(Örnek: Hüseyin ÖZEL, Gökçer ÖZGÜR, “Küreselleşme, Finansal Genişleme ve Bunalım”, AİD, Sayı:43/1.)

5. İşletme

(Örnek: Nergis SCHULZE, “İşletme Etiği Sorununa Kavramsal Bir Yaklaşım”, AİD, Sayı:30/4.)

6. Eğitim

(Örnek: Nuran Aytemur SAĞIROĞLU, “Özgürleştirici Eğitim Arayışları: Köy Enstitüleri ve Eleştirel Pedagoji Okulu”, AİD, Sayı:46/1.)

7. Kentleşme

(Örnek: H. Tarık ŞENGÜL, “Radikal Kent Kuramları Üzerine Eleştirel Bir Değerlendirme Alternatif Bir Yaklaşım Doğru”, AİD, Sayı:33/1.)

8. İletişim

(Örnek: F. Mutlu BİNARK, Süleyman İRVAN, “Türk Basınının Dış Haber Söylemi ”, AİD, Sayı:25/4.)

9. Diğer

(Örnek: Ümit ATABEK “İnternet ve Sosyal Bilimlerde Metodoloji”, AİD, Sayı:34/1.)

Yönetim alanında ise daha ayrıntılı bir sınıflandırma kullanılmıştır. Yönetim alanındaki makalelerin içerikleri incelendikten sonra bu konu sınıflandırmasında en uygun düşen başlıklar altına yerleştirilmiştir. Bu konular örnekleriyle birlikte aşağıda sunulmaktadır:

1. Yönetimin Yapısal ve İşlevsel Yönleri:

Kamu yönetiminin teşkilat boyutuna başka bir deyişle yetkiler, görevler, teşkilat yapısı, biçimsel süreçler gibi konulara ağırlık veren yazıları kapsamaktadır.

Örnek:

Nihat AYTÜRK, “Yönetimde Yetki Devri ve İmza Yetkileri”, AİD, Sayı:33/1

Tacettin KARAER, “Türk Kamu Yönetiminde Devlet Bakanlığı Sorunu”, AİD, Sayı:23/2.

2. *Personel:*

İşe alma, personel seçme, değerlendirme, ücret politikası, iş tanımı, hizmetiçi eğitim, insan gücü planlaması gibi personel yönetimi konularını ele alan makaleleri kapsamaktadır.

Örnek:

Ahmet MAKAL, “Türkiye de Kamu Kesimi Çalışanlarının Maaş ve Ücretlerine İlişkin Gelişmeler 1923-1963”, AİD, Sayı:34/3.

Doğan CANMAN, “Personelin Değerlendirilmesinde Yeni Yaklaşımlar ve Türkiye’de Kamu Kesimindeki Uygulama”, AİD, Sayı:26/1.

3. *Yönetim ve Organizasyon:*

Örgüt kuramları, örgüt sosyolojisi, örgüt psikolojisi, örgütsel davranış ve örgütsel gelişim, kamu örgütlerinde etkinlik, verimlilik, performans vb. konuları kapsamaktadır.

Örnek:

Deniz TAŞCI, “Yeni Örgütlenme Arayışında Karmaşık Sistemler”, AİD, Sayı:41/1

Gönül BUDAK SOLAKOĞLU, “Osmanlı Devlet Örgütünün Weberien Açıdan İncelenmesi”, AİD, Sayı:27/3.

4. *Yönetim ve Reform:*

Reform, yeniden yapılanma, kamu yönetiminin geliştirilmesi, bürokrasi ve kırtasiyeciliğin azaltılmasına ağırlık veren yazıları kapsamaktadır.

Örnek:

Feyzi ULUĞ, “Yönetimde Yeniden Yapılanma ve Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı Üzerine Eleştirel Bir Bakış”, AİD, Sayı:37/1.

Mehtap TATAR, “Desantralazisyon ve Sağlık Reformları: Türk Sağlık Sisteminde Yeni Yapılanma Modeline Bir Bakış”, AİD, Sayı:26/4.

5. *Yönetim, Planlama ve Kalkınma:*

Kalkınma sürecinde kamu yönetiminin rolü ve işlevi ile yönetimde planlama ve kalkınmaya ağırlık veren yazıları kapsamaktadır.

Örnek:

Recep KIZILCIK, “Uzakdoğu Kaplanlarında Kamu Yönetimi Kalkınma İlişkisi”, AİD, Sayı:39/1.

Muzaffer SENCER, “Türkiye’de Kalkınma Stratejileri ve Planlama Süreci”, AİD, Sayı:24/4.

6. *Yönetim ve Çevre:*

Yönetimin çevresel boyutları, çevre yönetimi ve çevreyle ilgili konuları ele alan makaleleri kapsamaktadır.

Örnek:

Osman BALABAN, “İklim Değişikliği ile Mücadelede Kamu Sektörünün Rolü: Türkiye Üzerine Bir İnceleme”, AİD, Sayı:43/3.

Ayşegül KAPLAN, “Federal Almanya’da Çevre Yönetimi İçin Merkezileşme Bütünleşme Tartışmaları”, AİD, Sayı:29/2.

7. *Yönetim ve Halkla İlişkiler:*

Yönetimin halkla olan ilişkilerini konu alan makaleler yer almaktadır.

Örnek:

Aslı YAĞMURLU, “Halkla İlişkiler Mekanizması Olarak Kamu Denetçiliği”, AİD, Sayı:42/1.

Sanem ALKİBAY, “Hastanelerde Halkla İlişkiler Anlayışı ve Uygulamaları”, AİD, Sayı:31/1.

8. Yönetim ve Katılım:

Yönetime katılım modelleri ve yönetimin katılım boyutunu konu alan makaleleri kapsamaktadır.

Örnek:

Hasan Engin ŞENER, “Kamu Yönetiminde Katılım ve Çoğulculuk”, AİD, Sayı:38/4.

Hüseyin KORKUT, “Üniversitede Yönetime Katılma”, AİD, Sayı:28/4.

9. Yönetim ve Etik:

Yönetimde etik değerler ile etikle ilgili mekanizmalara ağırlık veren yazıları kapsamaktadır.

Örnek:

Muhittin TATAROĞLU, “Kamu Yönetiminde Etik Açısından İstifa”, AİD, Sayı:39/1.

Namık Kemal ÖZTÜRK, “Kamu Yöneticilerinin Kararlarında Etik Değerler”, AİD, Sayı:31/2.

10. Yönetim ve Teknoloji:

Yönetimde teknoloji kullanımı ile teknolojinin yönetime etkilerini ele alan makaleler yer almaktadır.

Örnek:

Ali ŞAHİN, “Kamu Kurumlarında Bilgi Teknolojilerinin Kullanımında Yaşanan Sorunlar: Konya Kaymakamlıkları Örneği”, AİD, Sayı:41/1.

Aykut POLATOĞLU “Türk Kamu Yönetiminde Bilgisayar Kullanma Alanları ve Sorunlar”, AİD, Sayı:27/4.

11. Yerel Yönetimler:

Yerel yönetimler ve yerel hizmet sunumu gibi konulara ağırlık veren yazıları kapsamaktadır.

Örnek:

Firuz Demir YAŞAMIŞ, “Büyükşehir Sorunsalı ”, AİD, Sayı:28/1.

Enis YETER, “Ülkemizde Büyükşehir Belediyesi Uygulamasına İlişkin Görüşler”, AİD, Sayı:24/3.

12. Kamu Maliyesi:

Bütçe, vergi ve yönetim faaliyetlerinin finansmanı gibi konulara ağırlık veren yazıları kapsamaktadır.

Örnek:

Özhan ÇETİNKAYA, “Kamu Kurumlarında Bütçe Dışı Uygulamaların Bütçe Disiplini Açısından Değerlendirilmesi”, AİD, Sayı:36/3.

Güneri AKALIN, “Üniversite Harçları: Türkiye’de Yüksek Öğretim Hizmetinin Fiyatlandırılması”, AİD, Sayı:30/3.

13. Genel:

Yukarıdaki konulardan herhangi birine ağırlık vermeden, birden fazlasına değinen veya kamu yönetimi hakkında genel değerlendirme yapan makaleler bu kapsamda değerlendirilmektedir.

Örnek:

Nuray E. KESKİN, “Türkiye’de Kamu Yönetimi Disiplininin ‘Köken’ Sorunu”, AİD, Sayı:39/2.

Turgay ERGUN, “Postmodernizm ve Kamu Yönetimi”, AİD, Sayı:30/4.

14. Diğer:

Belirlenen konu başlıkları dışında olan ve “genel” kapsamda değerlendirilemeyecek yönetimle ilgili yazıları kapsamaktadır.

Örnek:

Ömer BOZKURT, “Fransa’da Ademi Merkezileştirmenin Beklenmeyen Bir Sonucu; Feodalleşme: Kitap İncelemesi”, AİD, Sayı:24/4.

Yücel ERTEKİN, Gülçimen YURTSEVER “Yönetimde Narsizim Üzerine Bir Deneme”, AİD, Sayı:34/3.

3.Araştırma Bulguları

3.1. Konu Boyutu

Konu boyutunda dört düzeyli bir inceleme gerçekleştirilmiştir. Birincisi yönetim- yönetim dışı olan genel düzey, ikincisi yönetim dışı konuların dağılımını gösteren yönetim dışı, üçüncüsü yönetimle ilgili konular ve son olarak kamu yönetimi disiplin sorunlarıyla ilgili olan konuların ayrıntılı olarak dağılımının incelendiği boyuttur.

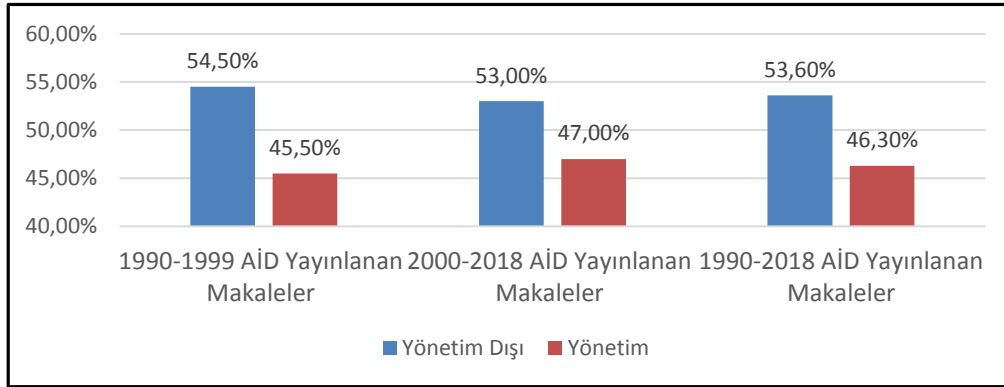
3.1.1.Genel Düzey

Yönetim dışı ve yönetimle ilgili makalelerin dağılımı 1990-1999 ile 2000-2018 olmak üzere karşılaştırmalı olarak Tablo-1’de sunulmuştur. AİD’de 1990-1999 yılları arasında yayınlanan toplam 317 makalenin 173’ü yönetim dışı, 144’ü yönetimle ilgilidir. Oransal olarak % 54,5’i yönetim dışı, % 45,5’i yönetimle ilgilidir. AİD’de 2000-2018 yılları arasında yayınlanan toplam 494 makalenin ise 262’i yönetim dışı, 232’i yönetimle ilgilidir. Oransal olarak % 53’ü yönetim dışı- % 47’si yönetimle ilgili olduğu görülmektedir. 1990-1999 ile 2000-2018 yılları arasında yayınlanan makaleler karşılaştırıldığında yönetim dışı makalelerin % 54,5’ten % 53’e düştüğü; yönetimle ilgili makalelerin % 45,5’ten % 47’ye yükseldiği görülmektedir.

Tablo-1: 1990-1999 ile 2000-2018 Dönemlerinde AİD’de Yayınlanan Makaleler (Konu Bazlı Genel Düzey)

Makale Konuları	1990-1999 AİD Yayınlanan Makaleler		2000-2018 AİD Yayınlanan Makaleler		1990-2018 AİD Yayınlanan Makaleler	
	Sayısı	Yüzdesi	Sayısı	Yüzdesi	Sayısı	Yüzdesi
Yönetim Dışı	173	% 54,5	262	% 53	435	% 53,6
Yönetim	144	% 45,5	232	% 47	376	% 46,3
Toplam	317	% 100	494	% 100	811	%100

Grafik-1: 1990-1999 ile 2000-2018 Dönemlerinde AİD’de Yayınlanan Makaleler (Konu Bazlı Genel Düzey)

Grafik-1’de görüldüğü gibi genel toplamda 1990-2018 AİD’de yayınlanan makaleler değerlendirildiğinde; yayınlanan toplam 811 makalenin 435’i yönetim dışı, 376’sı yönetimle ilgilidir. Oransal olarak % 53,6 yönetim dışı- % 46,3’ü yönetim makaleleri olduğu görülmektedir. Bu veriler 1990-2018 arasında AİD’de yayınlanan yönetim dışı makalelerin yönetimle ilgili makalelerden sayıca daha fazla yer tuttuğunu göstermektedir.

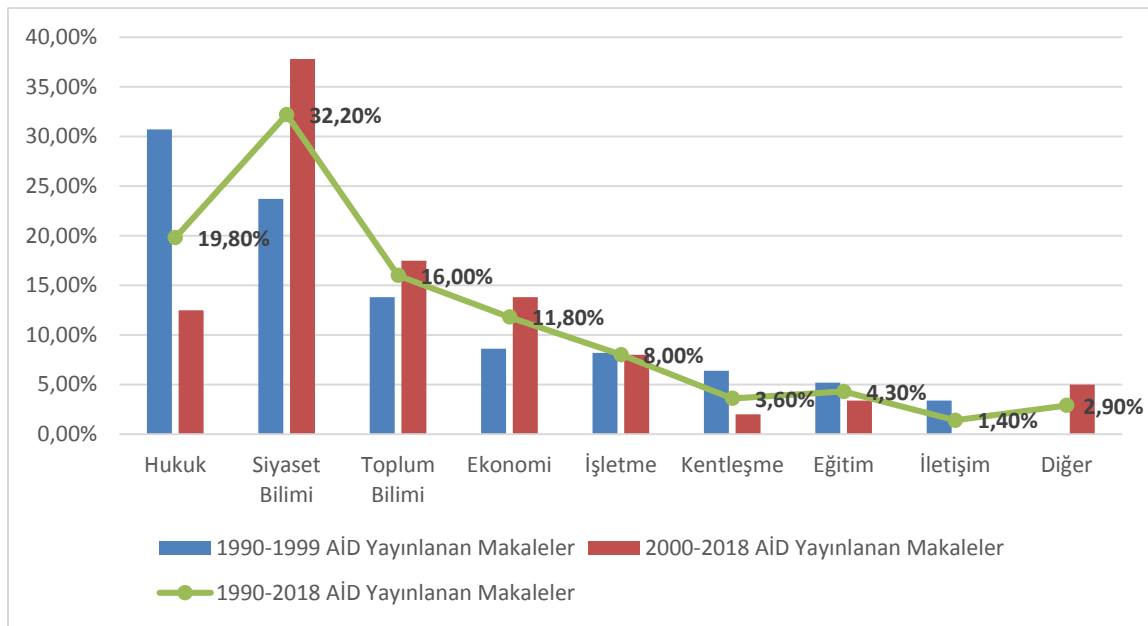
3.1.2. Yönetim Dışı

AİD’de yayınlanan yönetim dışı makalelerin dağılımı 1990-1999 ile 2000-2018 olmak üzere karşılaştırmalı olarak Tablo-2’de sunulmuştur. AİD’de 1990-1999 yayınlanan makalelerin toplam 173’ü yani % 54,5’i yönetim dışıdır. Yönetim dışı makalelerin yoğunlaştığı alanlar başta hukuk(% 30,7), siyaset bilimi(%23,7), toplum bilimi(% 13,8), ekonomi(%8,6), işletme(% 8,2), kentleşme(%6,4), eğitim(%5,2) ve iletişim(%3,4) olarak sıralanmaktadır. 2000-2018 dönemi incelendiğinde AİD’de yayınlanan makalelerin toplam 262’si yani %53’ü yönetim dışıdır. Yönetim dışı makalelerin yoğunlaştığı alanlar başta siyaset bilimi(%37,8), toplum bilimi(% 17,5), hukuk(% 12,5), ekonomi(% 13,8), işletme(% 8), eğitim(%3,4) kentleşme(%2) ve diğer(%5) olarak sıralanmaktadır. İki dönem karşılaştırıldığında yönetim dışı yayınlanan makalelerde 1990-1999 döneminde hukukta olan ağırlığın 2000-2018 döneminde siyaset bilimi konularına kaydığı gözlemlenmektedir.

Tablo-2: 1990-1999 ile 2000-2018 AİD Yayınlanan Yönetim Dışı Makaleler

Yönetim Dışı Makale Konuları	1990-1999 AİD Yayınlanan Makaleler		2000-2018 AİD Yayınlanan Makaleler		1990-2018 AİD Yayınlanan Makaleler	
	Sayısı	Yüzdesi	Sayısı	Yüzdesi	Sayısı	Yüzdesi
Hukuk	53	% 30,7	33	% 12,5	86	% 19,8
Siyaset Bilimi	41	% 23,7	99	% 37,8	140	% 32,2
Toplum Bilimi	24	%13,8	46	% 17,5	70	% 16,0
Ekonomi	15	% 8,6	36	% 13,8	51	% 11,8
İşletme	14	% 8,2	21	% 8,0	35	% 8,0
Kentleşme	11	% 6,4	5	% 2,0	16	% 3,6
Eğitim	9	% 5,2	9	% 3,4	18	% 4,3
İletişim	6	% 3,4	-	-	6	% 1,4
Diğer	-	-	13	% 5,0	13	% 2,9
Toplam	173	% 100	262	% 100	435	% 100

Grafik-2: 1990-1999 ile 2000-2018 Dönemlerinde AİD’de Yayınlanan Yönetim Dışı Makaleler

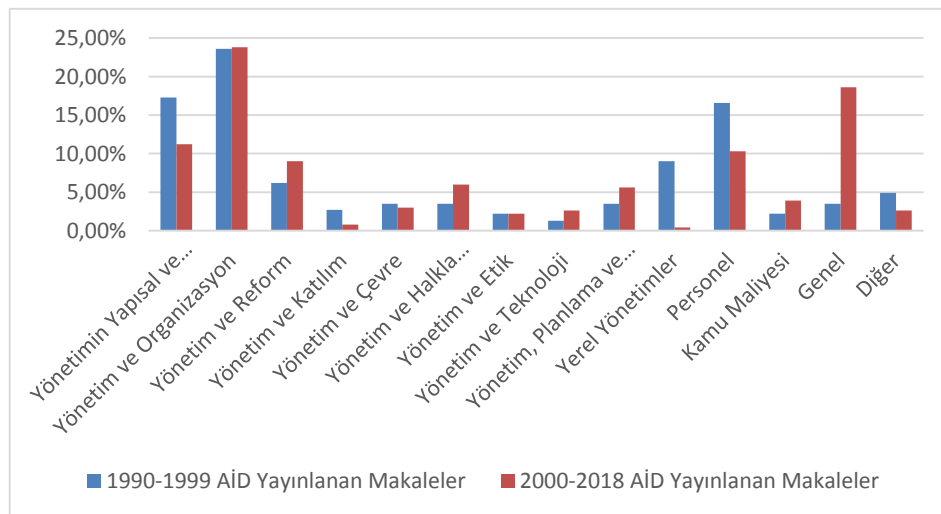
Grafik-2’de görüldüğü gibi genel toplamda 1990-2018 arası dönemde AİD’de yayınlanan makaleler değerlendirildiğinde; yönetim dışı yayınlanan toplam 435 makalenin %32,2’si siyaset bilimi, %19,8’i hukuk, %16’sı toplum bilimi, %11,8’i ekonomi, %8’i işletme, %4,3’ü eğitim, %3,6’sı kentleşme, %2,9’u diğer ve %1,4’ü iletişim kategorisi başlığı altında yer almaktadır. Bu durum yönetim dışı makale konularında siyaset bilimi ve hukuk konularının ağırlıkta olduğunu göstermektedir. Ayrıca hukuk alt başlığı altında yönetim hukukunun oranı 1990-1999 döneminde % 17, 2000-2018 döneminde % 15’dir. 1990-2018 arasında AİD’de yayınlanan hukukla ilgili makalelerin toplamda % 16,2’si yönetim hukukuna girmektedir.

3.1.3. Yönetim

AİD’de yayınlanan yönetimle ilgili makalelerin dağılımı 1990-1999 ile 2000-2018 dönemleri olmak üzere karşılaştırmalı olarak Tablo-3 ve Grafik-3’te sunulmuştur. AİD’de 1990-1999 yayınlanan makalelerin toplam 144’ü yani %45,5’i yönetimle ilgilidir. Bu dönemde yayınlanan makalelerde en fazla yoğunlaşılan konu alanları yönetim ve organizasyon(%23,6), yönetimin yapısal ve işlevsel yönü(%17,3), personel(%16,6), yerel yönetimler(%9), yönetim ve reform(%6,2) olarak sıralanmaktadır. 2000-2018 dönemi incelendiğinde AİD’de yayınlanan makalelerin toplam 232’si yani %47’si yönetimle ilgilidir. Bu dönemde yayınlanan makalelerde en fazla yoğunlaşılan konu alanları yönetim ve organizasyon(%23,8), genel(%18,6), yönetimin yapısal ve işlevsel yönü(%11,2), personel(%10,3), yönetim ve reform(%9) ile yönetim ve halkla ilişkiler (%6) olarak sıralanmaktadır. İki dönem karşılaştırıldığında yönetim makalelerinde en fazla yönetim ve organizasyon, yönetimin yapısal ve işlevsel yönü ile personel alanlarının ele alındığı görülmektedir. Ayrıca personel ile yerel yönetim alanında ikinci dönemde oransal olarak önemli bir azalma söz konusudur.

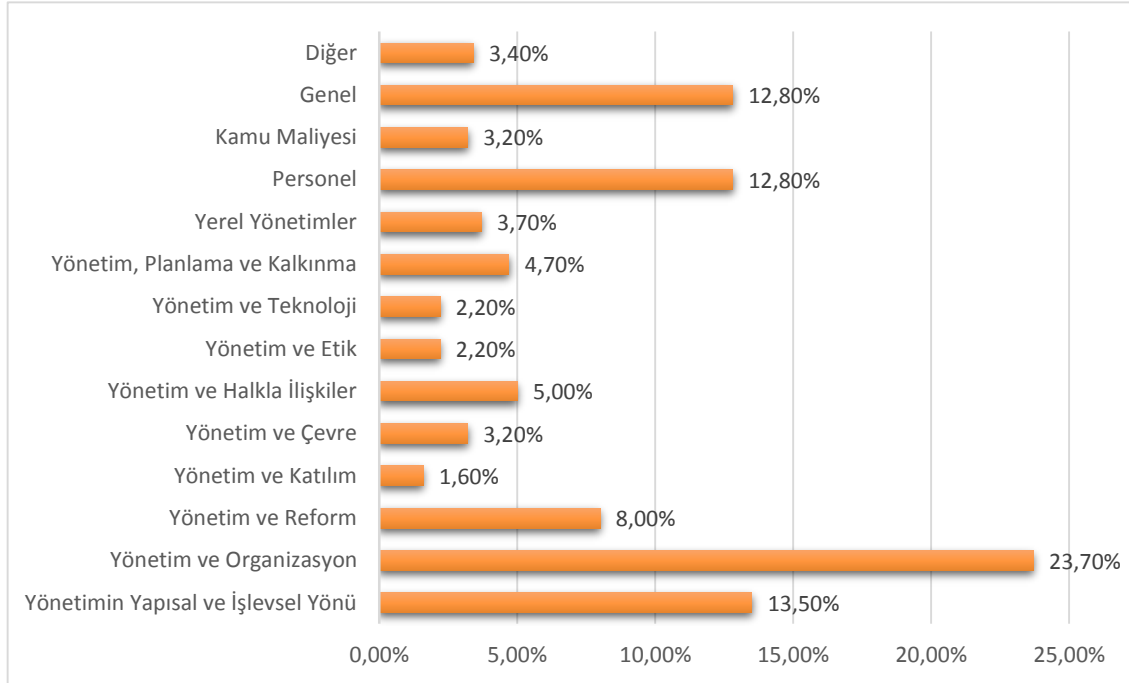
Tablo-3: 1990-1999 ile 2000-2018 Dönemlerinde AİD’de Yayınlanan Yönetim Makaleleri

Yönetimle İlgili Makale Konuları	1990-1999 AİD Yayınlanan Makaleler		2000-2018 AİD Yayınlanan Makaleler		1990-2018 AİD Yayınlanan Makaleler	
	Sayısı	Yüzdesi	Sayısı	Yüzdesi	Sayısı	Yüzdesi
Yönetimin Yapısal ve İşlevsel Yönü	25	% 17,3	26	% 11,2	51	% 13,5
Yönetim ve Organizasyon	34	% 23,6	55	% 23,8	89	% 23,7
Yönetim ve Reform	9	% 6,2	21	% 9,0	30	% 8,0
Yönetim ve Katılım	4	% 2,7	2	% 0,8	6	% 1,6
Yönetim ve Çevre	5	% 3,5	7	% 3,0	12	% 3,2
Yönetim ve Halkla İlişkiler	5	% 3,5	14	% 6,0	19	% 5,0
Yönetimle İlgili Makale Konuları	1990-1999 AİD Yayınlanan Makaleler		2000-2018 AİD Yayınlanan Makaleler		1990-2018 AİD Yayınlanan Makaleler	
	Sayısı	Yüzdesi	Sayısı	Yüzdesi	Sayısı	Yüzdesi
Yönetim ve Etik	3	% 2,2	5	% 2,2	8	% 2,2
Yönetim ve Teknoloji	2	% 1,3	6	% 2,6	8	% 2,2
Yönetim, Planlama ve Kalkınma	5	% 3,5	13	% 5,6	18	% 4,7
Yerel Yönetimler	13	% 9,0	1	% 0,4	14	% 3,7
Personel	24	% 16,6	24	% 10,3	48	% 12,8
Kamu Maliyesi	3	% 2,2	9	% 3,9	12	% 3,2
Genel	5	% 3,5	43	% 18,6	48	% 12,8
Diğer	7	% 4,9	6	% 2,6	13	% 3,4
Toplam	144	%100	232	%100	376	%100

Grafik-3: 1990-1999 ile 2000-2018 Dönemlerinde AİD’de Yayınlanan Yönetim Makaleleri

Grafik-3'te görüldüğü gibi genel toplamda 1990-2018 arası AİD'de yayınlanan makaleler değerlendirildiğinde; yönetimle ilgili yayınlanan toplam 376 makalenin %23,7'si yönetim ve organizasyon, %13,5'i yönetimin yapısal ve işlevsel yönü, %12,8'si personel, %12,8'i genel, %8'i yönetim ve reform %5'i yönetim ve halkla ilişkilerdir. Bu durum yönetimle ilgili makale konularında yönetim ve organizasyonun ağırlıkta olduğunu göstermektedir.

Grafik-4: 1990-2018 Arasında AİD'de Yayınlanan Yönetim Makaleleri

3.1.4. Kamu Yönetimi Disiplini Sorunlarıyla İlgili Olma Durumu

AİD'de yayınlanan kamu yönetimi disiplini sorunlarıyla ilgili yayınlanan makale sayısının dağılımı 1990-1999 dönemi ile 2000-2018 dönemi arasında olmak üzere karşılaştırmalı olarak Tablo-4'de sunulmuştur. AİD'de 1990-1999 döneminde yayınlanan toplam 317 makalenin sadece 5'i yani %1,5'i, 2000-2018 döneminde ise yayınlanan toplam 494 makalenin ise 16'sı başka bir deyişle %3,2'si kamu yönetimi disiplini sorunlarıyla ilgilidir.

Tablo-4: AİD'de Yayınlanan Kamu Yönetimi Disiplini Sorunlarıyla İlgili Yayınlanan Makale Sayısı

	1990-1999 AİD Yayınlanan Makaleler		2000-2018 AİD Yayınlanan Makaleler		1990-2018 AİD Yayınlanan Makaleler	
	Sayısı	Yüzdesi	Sayısı	Yüzdesi	Sayısı	Yüzdesi
Kamu Yönetimi Disiplini Sorunlarıyla İlgili Makale Sayısı	5	% 1,5	16	% 3,2	21	% 2,5
Yayınlanan Toplam Makale Sayısı	317	% 100	494	% 100	811	% 100

Genel toplamda 1990-2018 yılları arasında AİD'de yayınlanan toplam 811 makalenin %2,5'i kamu yönetimi disiplini sorunlarıyla ilgilidir. Bu durum disiplin sorunları alanına yeterince eğilinmediğinin bir göstergesi olarak kabul edilebilir.

3.2. Yazar Boyutu

Yazar boyutu bakımından üç düzeyli bir inceleme gerçekleştirilmiştir. Birincisi yazar sayısı, ikincisi yazarların bağlı olduğu kurum ve son olarak yazarların niteliğine/profiline göre yapılan incelemedir.

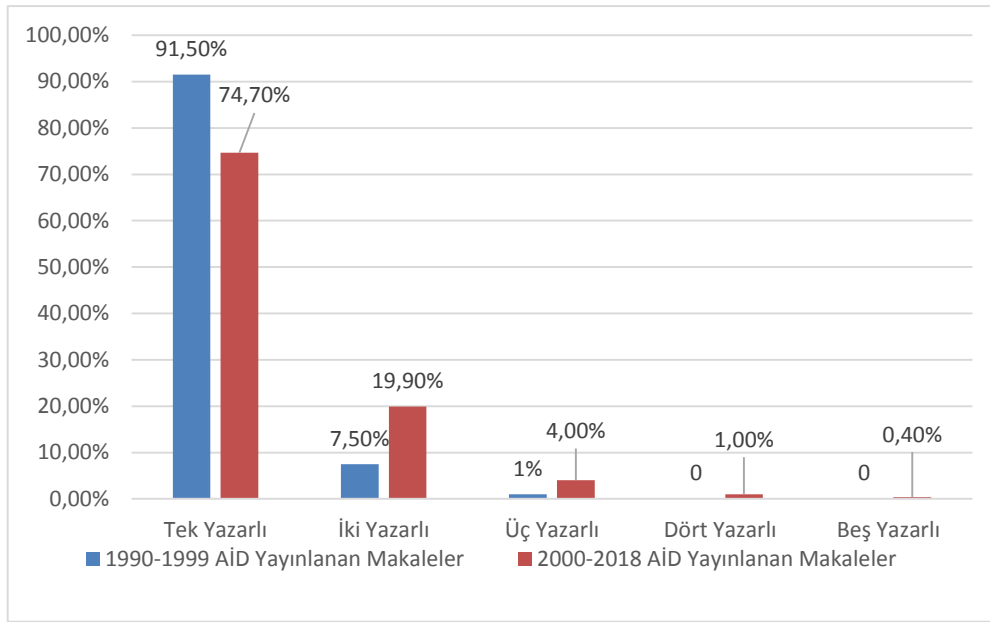
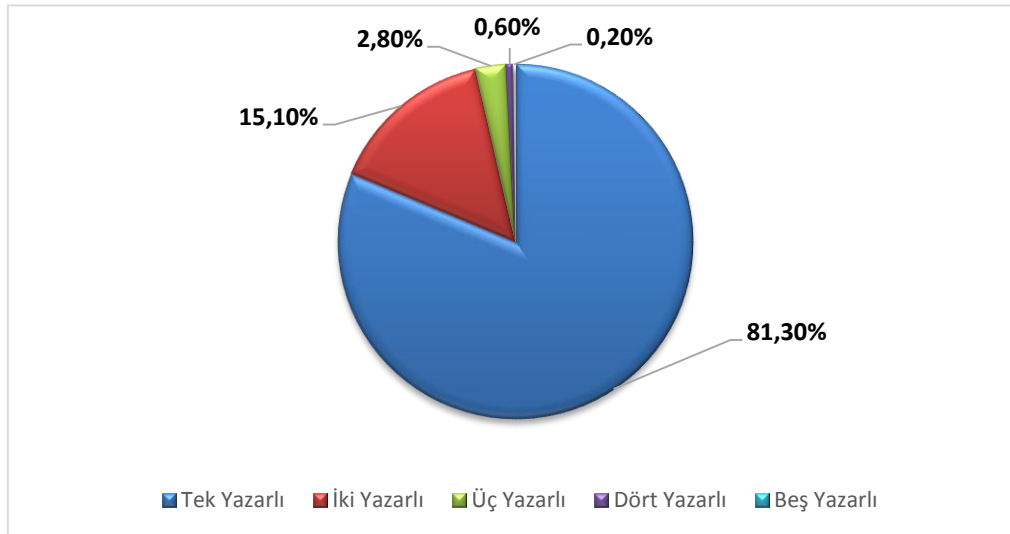
3.2.1. Yazar Sayısı

AİD’de 1990-1999 döneminde yayınlanan makalelerde 317 makale toplam 347 yazar, 2000-2018 döneminde yayınlanan makalelerde 494 makale ve toplam 655 yazar bulunmaktadır. AİD’de yayınlanan makale yazarlarının sayısal dağılımı 1990-1999 ile 2000-2018 dönemleri arasında olmak üzere karşılaştırmalı olarak Tablo-5 ve Grafik-5’te yer almaktadır.

Tablo-5: 1990-1999 ile 2000-2018 AİD Yayınlanan Makale Yazarlarının Sayısı

Yazar Sayısı	1990-1999 AİD Yayınlanan Makaleler		2000-2018 AİD Yayınlanan Makaleler		1990-2018 AİD Yayınlanan Makaleler	
	Sayısı	Yüzdesi	Sayısı	Yüzdesi	Sayısı	Yüzdesi
Tek Yazarlı	290	% 91,5	369	%74,7	659	%81,3
İki Yazarlı	24	% 7,5	98	%19,9	122	%15,1
Üç Yazarlı	3	% 1,0	20	%4,0	23	%2,8
Dört Yazarlı	-	-	5	% 1,0	5	%0,6
Beş Yazarlı	-	-	2	%0,4	2	%0,2
Toplam Yay.Makale Sayısı	317	%100	494	%100	811	%100

1990-1999 döneminde AİD’de yayınlanan makaleler incelendiğinde iki ve daha fazla yazarlı makale sayılarının az olduğu gözlenmektedir. 1990-1999 döneminde AİD’de yayınlanan makalelerin % 7,5’i iki yazarlı ve % 1’i ise üç yazarlıdır. Yazılan makalelerin % 91,5’i tek yazarlıdır. Ancak 2000-2018 döneminde tek yazarlı makale sayısında düşüş yaşanmıştır. 2000-2018 döneminde AİD’de yayınlanan makaleler incelendiğinde; tek yazarlı makale sayısı % 74,7’ye düşerken, iki ve daha çok yazarlı makale sayısında kayda değer bir artış gözlenmektedir. İki yazarlı makale % 7,5’ten % 19,9’a, üç yazarlı makale oranı ise % 1’den % 4’e yükselmiştir. Ayrıca 1990-1999 döneminde olmayan dört ve beş yazarlı makalelerin yayınlandığı görülmektedir. Çok yazarlı makaleler incelendiğinde; bu makalelerin sırasıyla akademisyen + idareci, doktora öğrencisi + akademisyen, akademisyen, akademisyen + idareci ve idarecilerce yazıldığı tespit edilmiştir.

Grafik-5: 1990-1999 ile 2000-2018 Dönemlerinde AİD’de Yayınlanan Makale Yazarlarının Sayısı**Grafik-6: 1990-2018 Arasında AİD’de Yayınlanan Makale Yazarlarının Sayısı**

Grafik-6’de görüldüğü gibi genel toplamda 1990-2018 arasında AİD’de yayınlanan makale yazarlarının sayısı değerlendirildiğinde, AİD’de yayınlanan 811 makalenin % 81,3’ü tek yazarlı, % 15,1’i iki yazarlı, % 2,8’i üç yazarlı, %0,6’sı dört yazarlı ve % 0,2’si beş yazarlıdır. Özellikle iki ve ikiden fazla yazarlı makale sayısında 2000 ve sonrası dönemde kayda değer bir artış söz konusudur.

3.2.2. Yazarların Bağlı Olduğu Kurum

Makale yazarlarının çalıştıkları kurumlar TODAİE, üniversite, idare ve diğer olarak dörde ayrılmaktadır. AİD’de yayınlanan makale yazarlarının dağılımı 1990-1999 ile 2000-2018 dönemleri arasında olmak üzere karşılaştırmalı olarak Tablo-6 ve Grafik-7’de yer almaktadır.

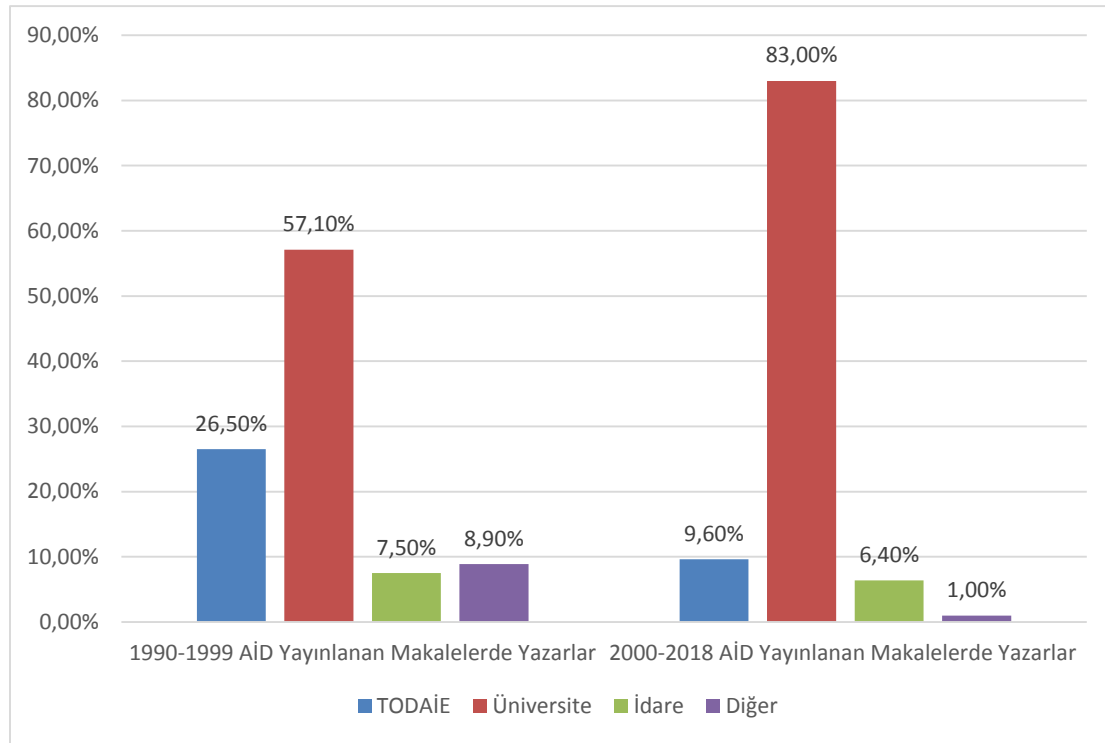
Tablo-6: 1990-1999 ile 2000-2018 Dönemlerinde AİD’de Yayınlanan Makale Yazarlarının Bağlı Olduğu Kurum

Yazarların Bağlı Olduğu Kurum	1990-1999 Yayınlanan Makalelerde Yazarlar		2000-2018 Yayınlanan Makalelerde Yazarlar		1990-2018 Yayınlanan Makalelerde Yazarlar	
	Sayısı	Yüzdesi	Sayısı	Yüzdesi	Sayısı	Yüzdesi
TODAİE	92	% 26,5	63	%9,6	155	% 15,4
Üniversite	197	% 57,1	544	%83,0	741	% 74,0
İdare	27	% 7,5	42	%6,4	69	% 6,8
Diğer	31	% 8,9	6	%1,0	37	% 3,8
Toplam Yazar Sayısı	347	% 100	655	% 100	1.002	% 100

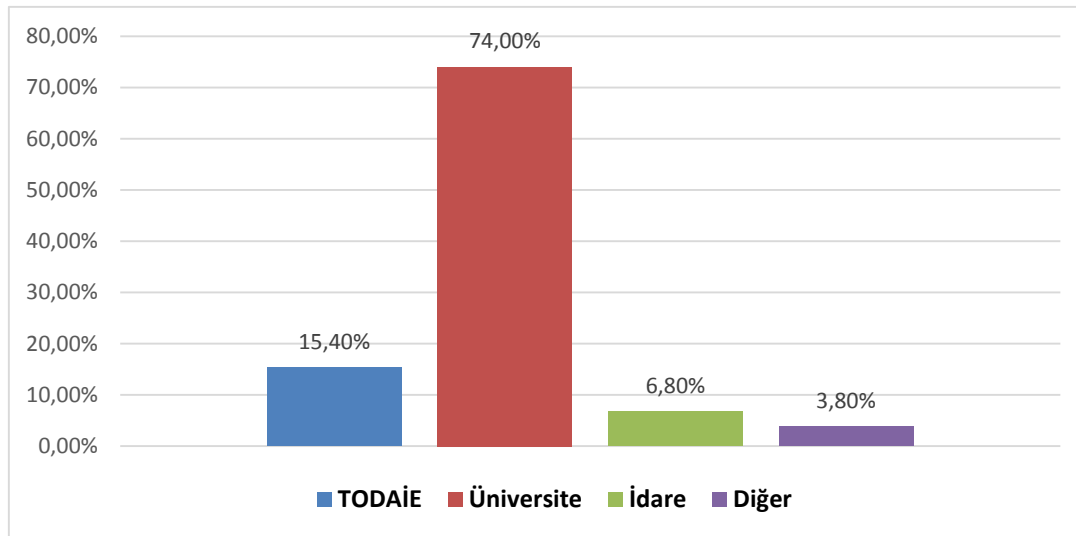
AİD’de 1990-1999 döneminde yayınlanan makalelerde toplam 347 yazar bulunmaktadır. Yazarların % 57,1’i üniversite, % 26,5’i TODAİE, % 8,9’u diğer ve % 7,5’i idareye bağlıdır. Bu dönemde dikkat çeken husus; idareye bağlı olan yazarların oranının diğer kategorisinde yer alan yazarların oranından az olmasıdır. Nitekim diğer kategorisi incelendiğinde bu grubun içerisinde Anayasa Mahkemesi, Uyuşmazlık Mahkemesi ve Yargıtay’da çalışan yazarlar(23 yazar) ile özel sektörde çalışan yazarların(8 yazar) olduğu görülmektedir. Bu durum diğer kategorisinin içinde yargı kökenlilerin ağırlıkta olduğunu göstermektedir. İdare grubuna bakıldığında ise İçişleri Bakanlığı, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Başbakanlık, Devlet Planlama Teşkilatı(DPT), Emniyet Genel Müdürlüğü, Sayıştay’da görevli kamu görevlilerinin yer aldığı görülmektedir.

Aşağıdaki Grafik-7’de incelendiğinde AİD’de 2000-2018 döneminde yayınlanan makalelerde toplam 655 yazar bulunduğu görülmektedir. Bu yazarların % 83’ü üniversite, % 9,6’sı TODAİE, % 6,4’ü idare ve % 1’i de diğer kapsamında yer almaktadır. Bu dönemde dikkat çeken husus; TODAİE’ye bağlı yazarların sayısındaki azalıştır. Her ne kadar ikinci dönem 18 yıllık bir periyodu içerse de 1990-1999 döneminde %26,5 olan bu oran %9,6’ya başka bir deyişle neredeyse iki buçuk katından fazla bir düşüş göstermiştir. Bu duruma karşın üniversiteye bağlı olan yazarların oranı ise %57,1’den %83’e yükselmiştir. Göze çarpan diğer bir nokta da idare kategorisinde yer alan yazarların önceki döneme göre sayısal olarak artış göstermesidir. Ancak bu durum yanıltıcıdır. Zira oransal olarak bir artışın(%7,5’den %6,4’e) olmadığı görülmektedir. Dolayısıyla bu durum bir nevi yönetim yazınında idarecilerin %10’un da altında çok küçük bir oranla yer aldığını göstermektedir. İdare kategorisinde yer alan yazarların bağlı oldukları kurumlar Başbakanlık, Avrupa Birliği Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı, Kara Kuvvetleri Komutanlığı, Sayıştay, Hazine Müsteşarlığı, Dış Ticaret Müsteşarlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, TÜİK, Rekabet Kurumu ile belediyelerde çalışan kamu görevlileri olduğu görülmektedir.

Grafik-7: 1990-1999 ile 2000-2018 Dönemlerinde AİD’de Yayınlanan Makale Yazarlarının Bağlı Olduğu Kurum

Grafik-8: 1990-2018 Arasında AİD’de Yayınlanan Makale Yazarlarının Bağlı Olduğu Kurum

Grafik-8’de görüldüğü gibi genel toplamda 1990-2018 arasında AİD’de makalesi yayınlanan yazarlar değerlendirildiğinde, toplamda 1.002 yazarın makalesi yayınlanmıştır. Yayınlanan makale yazarlarının %74’ü üniversitede, %15,4’ü TODAİE’de, % 6,8’i idarede görev yapmaktadır. % 3,8’i ise bu üç grup dışında yer alan daha çok özel sektör ve yargı alanında çalışan yazarlar oluşturmaktadır.

3.2.3. Yazarların Niteliği/Profili

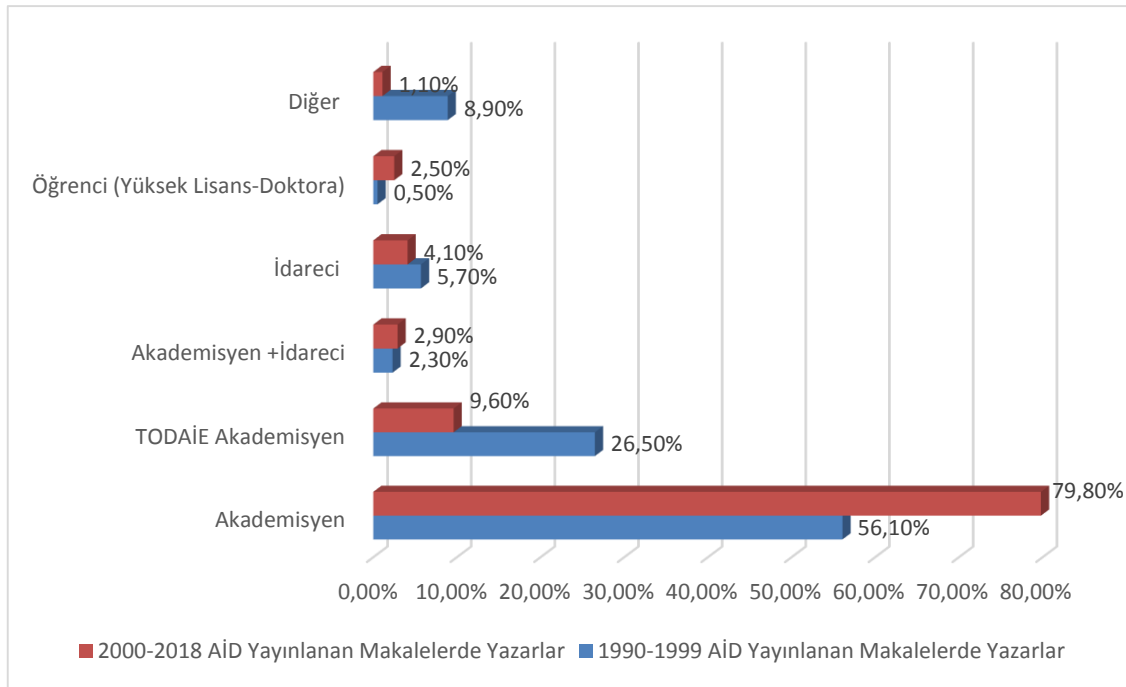
Makale yazarları niteliği/profiline göre akademisyen, TODAİE akademisyen, akademisyen+idareci, idareci, öğrenci (yüksek lisans-doktora) ve diğer olmak üzere altı kategoride değerlendirilmiştir. AİD’de yayınlanan makale yazarlarının dağılımı 1990-1999 ile 2000-2018 dönemlerinde olmak üzere karşılaştırmalı olarak Tablo-7 ve Grafik-9’da yer almaktadır.

Tablo-7: 1990-1999 ile 2000-2018 Dönemlerinde AİD’de Yayınlanan Makale Yazarlarının Niteliği/Profili

Yazarların Niteliği/Profili	1990-1999 Yayınlanan Makalelerde Yazarlar		2000-2018 Yayınlanan Makalelerde Yazarlar		1990-2018 Yayınlanan Makalelerde Yazarlar	
	Sayısı	Yüzdesi	Sayısı	Yüzdesi	Sayısı	Yüzdesi
Akademisyen	195	% 56,1	523	%79,8	718	%71,6
TODAİE Akademisyen	92	% 26,5	63	%9,6	155	%15,4
Akademisyen +İdareci	7	% 2,3	19	%2,9	26	%2,5
İdareci	20	% 5,7	27	%4,1	47	%4,6
Öğrenci (Yüksek Lisans-Doktora)	2	% 0,5	17	%2,5	19	%2,3
Diğer	31	% 8,9	6	%1,1	37	%3,6
Toplam Yazar Sayısı	347	% 100	655	% 100	1.002	% 100

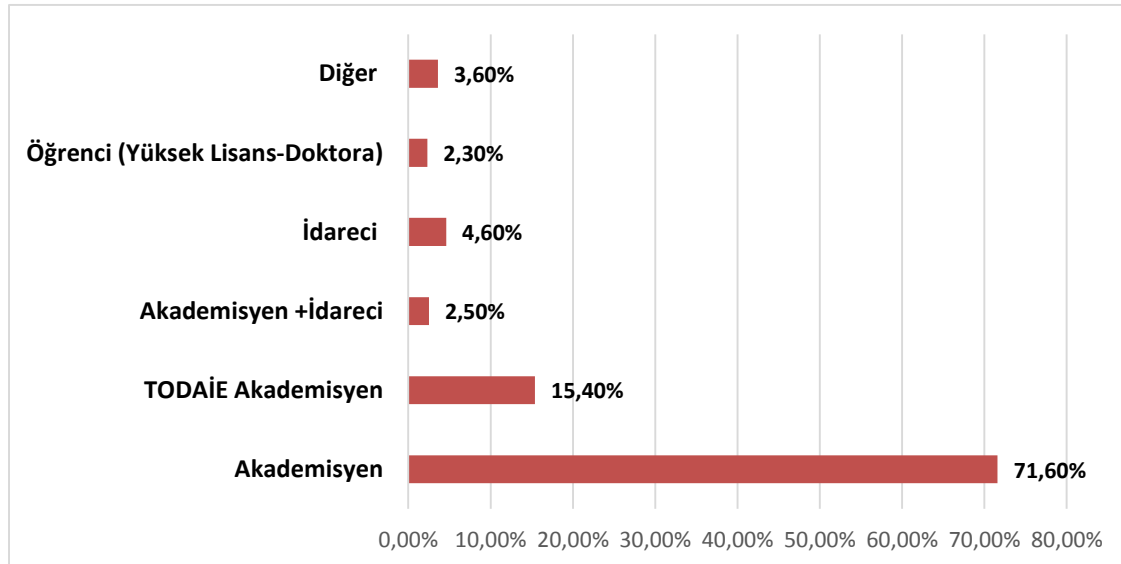
AİD’de 1990-1999 döneminde makalesi yayınlanan yazarların % 56,1’i akademisyen, % 26,5’i TODAİE akademisyen, % 8,9’u diğer, % 5,7’si idareci, % 2,3’ü akademisyen+idareci, % 0,5’i öğrencidir. Akademisyen niteliğe sahip yazarlar bir bütün olarak değerlendirildiğinde yaklaşık % 86 gibi yüksek bir paya sahiptir. AİD’de 2000-2018 döneminde makalesi yayınlanan yazarların % 79,8’i akademisyen, % 9,6’sı TODAİE akademisyen, % 4,1’i idareci, % 2,9’u akademisyen+idareci, % 2,5’i öğrenci ve % 1,1’i diğer kategorisinde yer almaktadır. Akademisyen niteliğe sahip yazarların bir bütün olarak değerlendirildiğinde yaklaşık %90 gibi yüksek bir paya sahip olduğu görülmektedir. Akademisyenlerin sayısı 1990-1999 dönemine göre iki buçuk katından fazla bir artış göstermiştir. Diğer bir nokta ise öğrenci yazarların sayısındaki önemli artıştır. Öğrenci yazarlar % 0,5’den % 2,5’e yükselmiştir. Ancak birlikte değerlendirildiğinde akademisyen+idareci ve idareci olan yazarlar ise büyük ölçüde durağan bir seyir sergilemektedir.

Grafik-9: 1990-1999 ile 2000-2018 Dönemlerinde AİD’de Yayınlanan Makale Yazarlarının Niteliği/Profili

Grafik-10’da görüldüğü gibi genel toplamda 1990-2018 arasında AİD’de makalesi yayınlanan yazarların profili/niteliği değerlendirildiğinde, makalesi yayınlanan toplamda 1.002 yazarın %71,6’sı akademisyen, %15,4’ü TODAİE akademisyen, % 4,6’sı idareci, % 3,6’sı diğer, % 2,5’ i akademisyen+idareci ve % 2,3’ü ise öğrencidir. Dikkat çeken nokta idareci olan yazarların sayısal olarak akademisyen+idareci olan yazarlara göre daha çok olmasıdır.

Grafik-10: 1990-2018 Arasında AİD’de Yayınlanan Makale Yazarlarının Niteliği/Profili

4. Araştırma Bulgularının Değerlendirilmesi

- Türk kamu yönetimiyle ilgili makale yayınlama amacı ön planda olan Amme İdaresi Dergisinde gerek 1990-1999 döneminde gerekse de 2000-2018 döneminde yönetim dışı yayınlanan makale oranı yönetimle ilgili yayınlanan makale oranından yüksektir. 28 yıllık döneme(1990-2018 dönemi) bakıldığında ise yine yönetim dışı yayınlanan makale oranının yönetimle ilgili makale oranından fazla olduğu görülmektedir. Bu durum kamu yönetimi disiplini ile diğer disiplinler arasında sıkı bir ilişkinin olduğunu göstermektedir. Bu durum yönetim dışı makalelerin konu analiziyle daha da anlamlı hale gelmektedir.
- Amme İdaresi Dergisinde yayınlanan yönetim dışı makalelerin dağılımı incelendiğinde 1990-1999 döneminde ilk üç sırayı hukuk(% 30,7), siyaset bilimi(%23,7), toplum bilimi(% 13,8) alırken; 2000-2018 döneminde ilk üç sırayı siyaset bilimi(%37,8), toplum bilimi(%17,5) ve ekonomi(% 13,8) alırken hukuk(% 12,5) ilk üçe girememiştir. 2000-2018 döneminde hukuk sıralamada dördüncü sıraya gerilemiştir. Dolayısıyla bu durum yönetim yazınında ilk dönemde hukukun ağırlıkta olduğunu; ancak 2000 ve sonrası dönemde ise siyaset biliminin çarpıcı bir şekilde ön plana çıktığını göstermektedir. 1990-2018 arasında yönetim dışı yayınlanan makalelerin genel eğilimine bakıldığında bu makalelerin %32,2'si ile siyaset biliminin ilk sırada, %19,8'i ile hukukun ikinci sırada, %16'sı ile toplum biliminin üçüncü sırada yer aldığı görülmektedir. Bu durum Türk yönetim yazınında siyaset bilimi, hukuk ve toplum biliminin etkisinin yüksek olduğunu göstermektedir. Ayrıca 1990-2018 arasında AİD'de yayınlanan hukukla ilgili makalelerin toplamda % 16,2'sinin yönetim hukukuna girdiği, geriye kalan hukukla ilgili makalelerinde büyük bir çoğunluğunun anayasa hukukuyla ilgili olduğu göz önüne alındığında W. Wilson'un vurgulamış olduğu idari incelemelerin anayasa hukukuna ayrılmış olan alanla çatışma halinde olduğunu gösterir niteliktedir(Wilson, 1961: 65-66).
- Yayınlanan yönetim makalelerin dağılımı incelendiğinde 1990-1999 döneminde ilk üç sırayı yönetim ve organizasyon(%23,6), yönetimin yapısal ve işlevsel yönü(%17,3), personel(%16,6) alırken; 2000-2018 döneminde ilk üç sırayı yönetim ve organizasyon(%23,8), genel(%18,6), yönetimin yapısal ve işlevsel yönü(%11,2), almıştır. Dolayısıyla bu durum; iki dönemde de ele alınan konuların yönetim ve organizasyon ile yönetimin yasal-yapısal yönleri üzerinde olması, yukarıda sunulan diğer bilgilerle birlikte, Türk kamu yönetimi biliminde yasal ve biçimsel yaklaşımın (olguları "olması gereken gibi" ele alan yaklaşım) önemini ve ağırlığını göstermektedir.
- Diğer bir önemli nokta, yayınlanan makaleler arasında 1990-2018 döneminde kamu yönetimi disiplini sorunlarıyla ilgili makale sayısının sadece 21 olmasıdır. Bu sayı yayınlanan toplam makale oranının %2,5'i kadardır. Bu durum yönetim yazınında disiplinin sorunları üzerine eğilen çalışmaların çok az sayıda olduğunu bir göstergesi olarak görülebilir.
- Makale yazarlarının sayısı bakımından incelendiğinde tek yazarlı makale sayısı gerek 1990-1999 döneminde gerekse de 2000-2018 döneminde yüksektir. Ancak 2000-2018 sonrası dönemde iki ve daha çok yazarlı makale sayısında kayda değer bir artış söz konusudur. Çok yazarlı makaleler incelendiğinde bu makalelerin sırasıyla akademisyen+idareci, doktora öğrencisi+akademisyen, akademisyen +akademisyen ile idareci + idarecilerce yazıldığı görülmektedir.
- Makale yazarlarının bağlı oldukları/çalıştıkları kurumlar incelendiğinde, başta üniversite olmak üzere TODAİE, idare ve diğer olmak üzere sıralanmaktadır. TODAİE'de çalışanların oranı 2000-2018 döneminde yarı yarıya düşüş gösterirken üniversitede çalışanların oranı önemli oranda artış göstermiştir. TODAİE'ye bağlı yazarların sayısındaki düşüş ve üniversiteye bağlı yazarların sayısındaki yükselişin temelinde 2000'li yıllardan sonra üniversitelerin sayısındaki artışın yattığı söylenebilir. Nitekim 1990'lı yılların başında 53

üniversite varken 2018’de üniversite sayısı 206’ya ulaşmıştır(Yüksek Öğretim Kurumu,2018). Vurgulanması gereken en önemli nokta, idare kategorisinde yer alan yazarların sayısının az olmasıdır. Bu durum yönetim yazınında doğrudan uygulamacıların daha az yer aldığını göstermektedir.

- Makale yazarları niteliği/profili incelendiğinde, akademisyen niteliğe sahip yazarlar bir bütün olarak değerlendirildiğinde yaklaşık %90 gibi yüksek bir paya sahip olduğu görülmektedir. Ayrıca yönetim yazınına öğrenci yazarların katkısı artmıştır. Ancak Türk yönetim yazınında akademisyen+idareci ve idareci olan yazarların katkılarının daha çok durağan bir nitelik sergilediği görülmektedir.
- Son önemli nokta, 1968-88 döneminde Berkman’ın AİD üzerinde veri türü temelli yaptığı incelemede yapılan saptamanın 1990-2018 arasında AİD’de yayınlanan makaleler için de geçerliliğini sürdürmesidir. Nitekim bu araştırma çerçevesinde her ne kadar veri türü üzerinden niceliksel bir inceleme yapılmamış olmakla beraber, tıpkı 1968-88 döneminde olduğu gibi, yapılan incelemeler sırasında özgün kuramsal ve kavramsal model geliştiren, birinci el verilere dayanan ve bilgi aktarmaktan öte çözümleyici niteliğe sahip olan yazıların sayısının düşük olduğu gözlenmiştir(Berkman, 1995, 55-56). Buradan hareketle yönetim biliminde önemli bir yer tutan AİD’in içeriğinde Türk kamu yönetimindeki sorunlara çözüm getiren ve özgün modeller sunan çalışmaların sınırlı olduğu söylenebilir.

Sonuç

Ülkemizde kamu yönetiminin ortaya çıkışı kadar bu disiplinin ne yönde bir seyir izlediği de kamu yönetiminde yayın yapan dergiler üzerinden incelenebilmektedir. Nitekim bu çalışma da Amme İdaresi Dergisi üzerinden Türk kamu yönetiminin durumunu ve gelişim seyrini göstermektedir.

09/07//2018 tarih ve 703 sayılı Anayasada Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile TODAİE kapatılmış ve kurumun kapatılmasıyla birlikte Amme İdaresi Dergisi’nin Türk kamu yönetimi dünyasındaki yayın hayatı sona ermiştir. Yapılan bu çalışma 1968 yılından beri Türk kamu yönetimine önemli katkılar yapan derginin ile yaklaşık son 28 yıllık süredeki makaleleri analiz edilmiştir. Amme İdaresi Dergisi’nin 1990-2018 arasındaki sayılarında yayınlanan makaleler incelendiğinde Türk kamu yönetimi yazınıyla ilgili olarak şu sonuçlara ulaşılmıştır:

- Anglo-Sakson yönetim anlayışıyla kurulan TODAİE’nin süreli yayını olan Amme İdaresi Dergisi’nin yönetim ve organizasyon, yönetimin yapısal ve işlevsel yönü, personel, reform ve kamu yönetimi konularından herhangi birine ağırlık vermeden birden fazlasına değinen veya kamu yönetimi hakkında genel değerlendirme içeren makaleleri yayınladığı gözlemlenmektedir. Yönetim ve organizasyon başlığı altındaysa örgüt kuramları, örgüt sosyolojisi, örgüt psikolojisi, örgütsel davranış ve örgütsel gelişim, kamu örgütlerinde etkinlik, verimlilik, performans vb. konularını da içine almaktadır. Dolayısıyla bu durum Türk kamu yönetiminin de ABD kamu yönetimi disiplini içinde olduğu gibi kamu yönetimi yazınında örgüt kuramlarına dayalı bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir.
- Türk kamu yönetimi yazınının örgüt kuramlarına dayalı olmasının bir sonucu olarak aktarmacılık karşımıza çıkmaktadır. Başka bir deyişle bu durumda kullanılan model, kavram ve terimler, aktarılan Anglo-Sakson dünyanın gerçeklikleri tarafından belirlendiğini göstermektedir. Bu durum gerek araştırma konularının gerekse de düşünsel araçların “anavatan”ındaki bağlam ve bilgi birikimi dışında, başka bir yerde kurgulanmasına engel teşkil etmekte ve bu nedenle Türk kamu yönetiminin yaratıcı gelişimini ve dinamizmini sınırlamaktadır (Güler, 1994: 16).

- Türk kamu yönetimi yazınının örgüt kuramlarına dayalı gelişiminin diğer sonucu yönetim biliminin bir diğer ikilimi olan yönetim-işletme ikilemini gündeme getirmesidir. Nitekim örgütle ilgili yazılan makalelerde kamu-özel ayrımının net bir şekilde yapılmaması bu durumu doğrular niteliktedir. Artık Kıta Avrupası geleneği tarafından formüle edilen “iyi, güçlü ve adil yönetimin nasıl sağlanacağı” sorusunun Anglo-Sakson gelenek içinde “verimli ve etkin yönetim için rasyonel ve bürokratik örgüt”ün nasıl formüle edileceği sorununa indirgenerek, temel amacın verimliliğin sağlanmasına odaklanılmasına sebep olmuştur (Kalfa, 2011, 413). Bu konuda disipline hâkim olan yaklaşımların büyük bir kısmının yönetim ve işletme arasındaki ayrımı kabul etmeyerek kamu yönetimini bir şirket yönetimi gibi ele alınmasını savunduğu görülmektedir.
- Amme İdaresi Dergisi baz alındığında 1990-2018 arasında Türk yönetim yazınında disiplinin sorunları üzerine eğilen çalışmaların çok az sayıda (%2,5) olduğu görülmektedir. Bu durum Türk yönetim yazını alanında disiplin sorunlarına çok fazla kafa yorulmadığının bir işareti olarak görülebilir. Ancak disiplin tartışmalarının en fazla olduğu yıllar 1990-1999 dönemi olmuştur. Nitekim TODAİE’nin 1994 yılında düzenlediği “Kamu Yönetimi Disiplini Sempozyumu” ile 1997 yılında düzenlediği “21. Yüzyılda Nasıl Bir Kamu Yönetimi Sempozyumu” bir taraftan disiplinle ilgili tartışmaların odak noktası olmuş, diğer taraftan yönetim bilimindeki çatlamayı kanıtlayan bildirilerin sunulduğu bir arena haline gelmiştir (Emre, 2003: 21). 2000 ve sonrasında artan kamu yönetimi sempozyumları ile bu süreç devam etmiştir (Adnan Menderes Üniversitesi, 2018; Fırat Üniversitesi, 2018; Marmara Üniversitesi, 2018). Dolayısıyla disiplinin sorunlarının yoğun bir şekilde tartışıldığı 1990 ve sonrası dönemde disiplinin gelişimine ilişkin sorunların AİD’e yeterince yansımadağı gibi bu yansımanın Türk yönetim yazınında da sınırlı kaldığı söylenebilir.
- Yazar boyutu dikkate alındığında ise iki ve daha fazla yazarın olduğu çalışmalarda artış dikkat çekmektedir. Bu durum genel ve çok boyutlu çalışmaların artmasında etkili olmuştur. Öte yandan idareci olan yazarların oranı (idareci ve akademisyen+idareci dâhil olmak üzere) yaklaşık %8’dir. Bu durum, bürokrasi ve akademisyenler arasındaki ilişkinin sınırlı düzeyde kaldığını göstermektedir. Heper ve Berkman’ın yapmış olduğu bir araştırmada benzer bir tespit yapılmıştır. Bu araştırmada akademisyenlerin bir kısmı tarafından uygulamaya yönelik önerilerine karşı bürokrasinin ilgisiz kaldığını ya da bunlara karşı çıktığını vurgularken (Heper ve Berkman, 1979: 10); akademisyenlerin diğer bir kısmı ise akademisyenlerin kamu kuruluşlarının gündelik sorunlarına somut çözüm önerileri getirmediklerini ya da bunlara karşı ilgisiz kaldıklarını belirtmektedir (Heper, Berkman, 1979: 15). Nitekim 1990-2018 arasında AİD’de yayınlanan makalelerde yazarların niteliği/profilini göz önüne alındığında bürokrasinin Türk yönetim yazınına yeteri kadar ilgi göstermediği; başka bir deyişle Türk yönetim yazınında bürokrasinin istenilen düzeyde yer almadığına işaret etmektedir.
- Son olarak 1968-88 döneminde Berkman’ın AİD üzerinde yaptığı değerlendirmelerin büyük ölçüde 1990-2018 dönemi için de geçerliliğini koruduğu söylenebilir. Nitekim Berkman’ın çalışmasında da yönetim makaleleri arasında yönetimin yapısal ve işlevsel yönleri, yönetim ve organizasyon, personel konuları en fazla yoğunlaşılan konular olarak ortaya çıkmıştı. 1990-2018 arasında ise bu sıralamada yönetim ve organizasyonun ilk sırayı alması dışında önemli bir değişim olmadığı görülmektedir. Dolayısıyla ele alınan konular bazında ortaya çıkan bu tablo Berkman’ın ifade ettiği gibi “olguların olması gereken gibi” şekilde ele alınmasına yol açmakta ve olguların “olduğu gibi” incelenmesine engel olmaktadır (Berkman, 1987, 41.). Diğer taraftan örgüt kuramlarının ilk sıraya yerleşmesi ise Türkiye’deki toplumsal-kültürel bağlam göz önünde bulundurulmadan genellikle Amerikan kamu yönetimi literatüründeki kavramlar ve modellerin aktarılmasına dayandığını göstermektedir.

Bu araştırmanın bulguları ve değerlendirmeleri diğer bazı çalışmaların bulguları ve değerlendirmeleri ile desteklenerek Türk yönetim bilimi ve yazınına ilişkin genellemelerde bulunulmuştur. Yapılan bu genellemeler, her genellemede olduğu gibi bazı sakıncaları beraberinde getirirse de, AİD üzerinden yapılan tespit ve değerlendirmeler Türkiye’de kamu yönetimi disiplininin doğumundan itibaren mevcut sorunlarının devam ettiğini göstermesi bakımından önemlidir. Ancak bu sakınca ve eksikliklere rağmen, yararlanılabilir yönleri olduğu inancıyla, ilgililerin dikkatine ve görüşlerine sunulan bu çalışmadan elde edilen bu tespit ve değerlendirmeler üzerinde yapılacak araştırmalar ışığında, Türk kamu yönetimine ve yönetim bilimine ilişkin daha sağlıklı genellemeler yapılabilecektir.

Kaynakça

- Annan Menderes Üniversitesi (2018) *Kayfor Nedir?*
<http://etkinlik.adu.edu.tr/kayforxii/default.asp?idx=313335>, (Erişim Tarihi: 11.08.2018).
- Arık, K.F. (1964) *Amme İdaresi Alanında Teknik Yardım ve Resmi Yayınlar*, Yayın No:77, TODAİE, Ankara,
- Berkman, A. Ü., (1987), Amme İdaresi Dergisi’nde Yayınlanan Makaleler ve Türk Yönetim Bilimi. *Amme İdaresi Dergisi*, 20(4), 19-42.
- Berkman, A.Ü. (1995) Türk Kamu Yönetimi Disiplinine İlişkin Bir Değerlendirme. *Kamu Yönetimi Disiplini Sempozyum Bildirileri*, Cilt:1, TODAİE, Ankara, 51-58.
- Bowman J. S. , Hajjar, S. G. (1978) The Literature of American Public Administration: Its Contents and Contributors. *Public Administration Review*, 38(2), 156-165.
- Ciğeroğlu, M., Özgür, H. (2011), H.George Frederickson ve Kamu Yönetimi Disiplinindeki Yeri. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 29, 279-290.
- Emre, C. (2003), Türkiye’de Yönetim Bilimi. *Yönetim Bilimi Yazıları*, Ankara: İmaj Yayıncılık, 9-24.
- Fırat Üniversitesi (2018) *Kaysem Nedir?* <http://kaysem11.firat.edu.tr>. (Erişim Tarihi:11.08.2018).
- Goodall, M. R. (1972), Barry, J., Westing, M. B. Public Administration Review: 1940 Through 1969. *Public Administration Review*, 37(1), 52-57.
- Güler, B. A. (1994) Nesnesini Arayan Disiplin. *Amme İdaresi Dergisi*, 27 (4), 3-9.
- Henry, W. R., Burch, E. E., (1974) Institutional Contributions to Scholarly Journals of Business. *The Journal of Business*, 47(1), 568-570.
- Heper, M., Berkman, A. Ü. (1979) Türkiye’de Kamu Yönetimi Araştırma ve Eğitiminde Kavramsal Kuram ve Yönetim Sorunları. *Amme İdaresi Dergisi*, 12(2), TODAİE, Ankara, 3-18
- Jones, W.. A. Jr.and Doss, C. B. (1977). Contributions to the Public Administration Review: 1966 – 1975. *Public Administration Review*, 37(3). 270-275.
- Kalfa, C. (2011) Kamu Yönetimi Disiplininin Gelişimi ve Kimlik Tartışmaları. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 16(1), 403-417.
- Marmara Üniversitesi (2018) *Stratejik Kamu Yönetimi Sempozyumu*,
<http://spms.sempozyum.marmara.edu.tr/notice/iii-stratejik-kamu-yonetimi-sempozyumu-skys-2017/>(Erişim Tarihi:11.08.2018).
- Ömürgömlüşen, U. (2004) Dünyada Kamu Yönetimindeki Dönüşümün Türkiye’deki Lisans Düzeyi Kamu Yönetimi Öğretimine Yansımaları. *II. Kamu Yönetimi Formu(KAYFOR II)*, Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları, 123-161.
- Perry, J. L., Kraemer ,Kenneth L. (1986) Research Methodology in the Public Administration Review, 1975 – 1984. *Public Administration Review*, 47(3), 215-246.
- Somel, A. (2009) İdare Yaklaşımındaki Dönüşümün Türk İdare Dergisi’ne Yansıması. *Amme İdaresi Dergisi*, 42(3), 25-57.
- TODAİE (2018), http://www.todaie.edu.tr/dosya/makalekabul_2018.pdf, Erişim Tarihi:11.06.2018.

- Üsdiken, B., Selekler, N., Çetin, D. (1998) Türkiye de Yönetim Yazınına Egemen Anlayışın Oluşumu Sevk ve İdare Dergisi Üzerine Bir İnceleme. *Amme İdaresi Dergisi*, 31(1), 57-87.
- Yüksek Öğretim Kurumu (2018) <https://istatistik.yok.gov.tr/>, Erişim Tarihi:23.09.2018
- Wilson, W. (1961) *Woodrow Wilson Seçme Parçalar* (Çev.: Nermin Abadan). Türkiye Siyasi İlimler Derneği Yayınları, İstanbul: Yenilik Basımevi.